

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**з підготовки до ліцензійних
інтегрованих іспитів «Крок 1» і «Крок 2»
як галузевого моніторингу якості
вищої медичної освіти
відповідно до Європейських вимог**

(для студентів та викладачів)

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. БОГОМОЛЬЦЯ**

**«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Вченою радою НМУ
імені О.О.Богомольця
« 13 » вересня 2013 р.
Протокол № 1**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з підготовки до ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок 1» і «Крок 2»
як галузевого моніторингу якості вищої медичної освіти
відповідно до Європейських вимог
(для студентів та викладачів)**

Київ-2013

Зміст

	стор.
Колектив авторів:	
МОСКАЛЕНКО В.Ф. академік НАМН України, д.м.н., професор	
ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. чл.-кор. НАМН України, д.м.н., професор	
ЦЕХМІСТЕР Я.В. д.п.н., професор	
ОСТАПЮК Л.І. к.м.н., доцент	
КАРВАЦЬКИЙ І.М. к.м.н., доцент	
РИЖОВА І.П. к.м.н., асистент	
ЧУБАТИЙ А.І. к.м.н., доцент	
ГРЕБЕНЬ Н.К. к.м.н., доцент	
 Методичні рекомендації «З підготовки до ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок 1» і « Крок 2» як галузевого моніторингу якості вищої медичної освіти відповідно до Європейських вимог» для студентів та викладачів III-IV рівнів акредитації ВМНЗ України // Під редакцією академіка НАМН України, професора Москаленка В.Ф. – К., 2013. 16 с.	
 У методичних рекомендаціях з врахуванням чинних нормативно-правових документів, багаторічного досвіду Університету з організації підготовки студентів до ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок» висвітлені питання щодо форми та структури ліцензійних іспитів, прав та обов’язків студентів, які складають ці іспити, особливості допуску, анулювання результатів, перескладання та повторного складання ліцензійних іспитів. Запропоновані основні джерела тестових завдань для самопідготовки студентів, надані рекомендації щодо ефективної підготовки до іспитів. Визначені завдання завідувачів та викладачів кафедр, деканатів щодо ефективної системи підготовки студентів до ліцензійних іспитів «Крок»	
1. Загальні положення	4
2. Форма та структура ліцензійних іспитів	5
3. Абсолютні величини критеріїв ліцензійних іспитів «склав» (Лист МОЗ України від 12.07.2013 р. №08.01-47/994/20707)	6
4. Обов’язки студентів, які складають ліцензійний іспит «Крок»	6
5. Права студентів, які складають ліцензійний іспит «Крок»	7
6. Особливості допуску та участі студентів в ліцензійних іспитах «Крок 1» та «Крок2»	7
7. Анулювання та скасування результатів ліцензійних іспитів	8
8. Перескладання та повторне складання ліцензійних іспитів	9
9. Джерела тестових завдань, які можуть бути використані для підготовки студентів до ліцензійних іспитів	9
10. Рекомендації для студентів, щодо ефективної підготовки до ліцензійних іспитів	11
11. Завдання завідувачів та викладачів кафедр щодо ефективної підготовки студентів до ліцензійних іспитів	12
12. Робота деканатів щодо ефективної підготовки студентів до ліцензійних іспитів «Крок»	14
13.Претестування як ректорські зрізи знань студентів з навчальних дисциплін – складових ліцензійних іспитів «Крок»	14
14. Додаток 1: Короткий опис універсальної комп’ютерної тестової системи «TestShell Office 6.0»	15

1. Загальні положення

Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, схвалена указом Президента України від 25.06.2013 року № 344/2013, серед основних завдань визначає: розвиток мислення, орієнтованого на майбутнє, подальша модернізація і розвиток освіти на європейських засадах, підвищення якості освіти на інноваційній основі.

Система забезпечення якості, що реалізована для вищої медичної освіти України на галузевому рівні, включає рейтинг вищих медичних навчальних закладів і національні ліцензійні інтегровані іспити, які в різному статусі реалізуються з 1998 року.

Ліцензійні інтегровані іспити (далі – ліцензійні іспити), як форма незалежного оцінювання рівня професійної компетентності студентів, проводяться Державною організацією «Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки «Медицина» і «Фармація» при Міністерстві охорони здоров'я України» (далі – Центр тестування).

Порядок проведення ліцензійних інтегрованих іспитів у ВНЗ(Ф)НЗ України базується на діючій нормативній базі, складений з урахуванням досвіду діяльності Центру тестування, Українського центру якості освіти та міжнародного досвіду Національної Ради медичних екзаменаторів (NBME, США), Медичної асоціації Великобританії (GMC UK), Центру тестування США (ETC GRE-test), Асоціації медичних коледжів США (MCAT), Центру тестування Великобританії (OET Centre). Рішенням Всесвітньої конференції (Філадельфія, США, 1998) Програма ліцензійних іспитів України була рекомендована іншим країнам, які впроваджують ліцензійні або сертифікаційні іспити, як модель для використання.

Ліцензійні іспити проводяться відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація», затвердженого наказом МОЗ України від 14.08.1998 №251, Положення про організацію та порядок проведення державної атестації студентів, затвердженого наказом МОЗ України від 31.01.2005 №53, наказу МОЗ України від 15.01.1999 №7 «Про заходи щодо виконання наказу МОЗ України від 14.08.1998 №251 «Про затвердження положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів «Медицина» та «Фармація», Порядку проведення ліцензійних інтегрованих іспитів, погодженого з МОЗ України 29.04.2013 р.

Галузеві стандарти вищої освіти (2003 р.) визначають, що ліцензійний інтегрований іспит складається з двох тестових екзаменів «Крок 1» і «Крок 2». Тестовий екзамен «Крок 1» є семестровим екзаменом і вимірює показники якості фахової компоненти базової вищої освіти. Тестовий екзамен «Крок 2» є складовою частиною державної атестації випускників вищих навчальних закладів і вимірює показники якості фахової компоненти повної вищої медичної (фармацевтичної) освіти.

Відповідальність за організацію та проведення ліцензійних іспитів покладається на дві сторони: на ректора Університету та директора Центру тестування.

Результати складання студентами Університету ліцензійних іспитів – важливий рейтинговий показник якості освітньо-виховного процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах.

2. Форма та структура ліцензійних іспитів

2.1. Ліцензійний іспит проводиться у **формі письмового тестування**. Екзаменаційний тест складається з **200 тестових завдань**, що пройшли фахову експертизу та входять в так званий екзаменаційний буклет: Збірник тестових завдань для ліцензійного іспиту. Буклет включає тестові завдання формату А, що складаються з ситуаційної задачі, запитання або твердження і п'яти відповідей, які позначені латинськими літерами (А, В, С, D, Е). **Правильна відповідь на тестове завдання – це одна найкраща відповідь на запитання (твердження)**. Тривалість тестування для студентів громадян України становить 1 хвилину на 1 тестове завдання. Студентам – громадянам іноземних держав надається додатковий час (40 хвилин) на тестування.

2.2. Структура ліцензійних іспитів:

- **«Крок 1. Загальна лікарська підготовка»** – тестові завдання з навчальних дисциплін 1-3 курсів: з анатомії людини; біології; біоорганічної та біологічної хімії; гістології, цитології та ембріології; мікробіології, вірусології та імунології; фізіології; патофізіології; патоморфології; фармакології;
- **«Крок 1. Стоматологія»** – тестові завдання з навчальних дисциплін 1-3 курсів: з анатомії людини; біології; біоорганічної та біологічної хімії; гістології, цитології та ембріології; мікробіології, вірусології та імунології; фізіології; патофізіології; патоморфології; фармакології;
- **«Крок 1. Фармація»** – тестові завдання з навчальних дисциплін 1-3 курсів: з аналітичної хімії; біоорганічної та біологічної хімії; мікробіології; органічної хімії; патологічної фізіології; фармакології; фармацевтичної ботаніки; фізичної та колоїдної хімії;
- **«Крок 2. Загальна лікарська підготовка»** – тестові завдання з акушерства та гінекології; гігієни; соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я; навчальних дисциплін педіатричного, терапевтичного та хірургічного профілів;
- **«Крок 2. Стоматологія»** – тестові завдання з терапевтичної стоматології; хірургічної стоматології; ортопедичної стоматології; дитячої терапевтичної стоматології; дитячої хірургічної стоматології; ортодонтії та тестові завдання загального медичного профілю;
- **«Крок 2. Фармація»** – тестові завдання з фармацевтичної хімії, фармакогнозії; аптечної та заводської технології ліків; організації та

економіки фармації; менеджменту та маркетингу у фармації; клінічної фармації; токсикологічної хімії;

- **«Крок 2. Медична психологія»** – тестові завдання з загальної та медичної психології; психології, психіатрії та наркології; гігієни; соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я; навчальних дисциплін педіатричного та терапевтичного профілів.

3. Абсолютні величини критеріїв ліцензійних іспитів «склав» (Лист МОЗ України від 12.07.2013 р. №08.01-47/994/20707)

Для проведення ліцензійних інтегрованих іспитів МОЗ України у 2014 році, на підставі аналізу результатів тестових екзаменів минулих років та за допомогою експертних методик, встановлює наступні абсолютні величини критерію «склав»:

- **60,5%** правильних відповідей – «Крок 1. Загальна лікарська підготовка» (для спеціальностей «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Медична психологія»);
- **60,5%** правильних відповідей – «Крок 1. Стоматологія»;
- **60,5%** правильних відповідей – «Крок 1. Фармація» (для спеціальностей «Фармація», «Клінічна фармація», «Технологія парфумерно-косметичних засобів»);
- **50,5%** правильних відповідей – «Крок 2. Загальна лікарська підготовка»;
- **50,5%** правильних відповідей – «Крок 2. Стоматологія».
- **50,5%** правильних відповідей – «Крок 2. Медична психологія»;
- **50,5%** правильних відповідей – «Крок 2. Фармація».

4. Обов'язки студентів, які складають ліцензійний іспит «Крок»

4.1. Скласти ЛПІ після завершення навчання на відповідному курсі та опанування навчальних дисциплін, які є складовими ліцензійного іспиту «Крок» для певної спеціальності за графіком проведення цих іспитів, який щороку затверджується МОЗ України.

4.2. Ознайомитись з «Порядком проведення ліцензійних інтегрованих іспитів», (далі – «Порядок»), створеним Центром тестування та погодженим з МОЗ України. З цим «Порядком» можна ознайомитись на сайті Центру тестування <http://testcentr.org.ua>, в деканаті відповідного факультету, в навчально-методичному відділі університету (бульвар Т. Шевченка 13, III поверх, кімната 301 або 302).

4.3. Якісно підготуватись до складання ліцензійних іспитів, отримати кінцеві позитивні оцінки з навчальних дисциплін, які входять до ліцензійних іспитів «Крок» для допуску до складання цих іспитів.

4.4. Своєчасно прибути на іспит в відповідній формі та мати при собі паспорт (дату, час і місце проведення іспиту повідомляє студентам деканат).

4.5. Виконувати вказівки та вимоги представника Центру тестування, який проводить іспит.

4.6. Після закінчення роботи над тестом повернути бланк відповідей та екзаменаційний буклет представнику Центру тестування, який проводить іспит.

4.7. Не проносити до аудиторій небезпечні предмети та речовини, що можуть створити загрозу життю та здоров'ю учасників тестування.

4.8. Не користуватися в аудиторії, де проводиться тестування, будь-якими засобами зв'язку, пристроями зчитування, обробки, збереження та відтворення інформації.

5. Права студентів, які складають ліцензійний іспит «Крок»

5.1. Брати участь у ліцензійному іспиті за умов:

- якщо студент зареєстрований за поданням ВНЗ у Центрі тестування у терміни та в порядку, визначеному цим Центром («Порядок», п.4);
- якщо студент не має заборгованості з виконання навчального плану, зокрема з дисциплін, що входять до складу ліцензійних іспитів «Крок 1» або «Крок 2» і наказом Університету допущений до його складання.

5.2. Студент, який бере участь у ліцензійному іспиті, має право на виконання тестових завдань за затвердженим графіком.

5.3. Отримати результати ліцензійного іспиту у деканаті після офіційного оголошення їх Центром тестування шляхом інформування ректора Університету у 7-денний термін або на сайті Центру тестування.

5.4. Отримати відповідний сертифікат у 30-денний термін при успішному складанні ліцензійного іспиту «Крок».

5.5. Подати апеляцію особисто або надіслати рекомендованим листом щодо тестового балу не пізніше 14 (чотирнадцять) календарних днів з дня проведення ліцензійного іспиту (за процедурою, визначеною п.10 «Порядку»).

6. Особливості допуску та участі студентів в ліцензійних іспитах «Крок 1» та «Крок2»

6.1. До складання іспиту «Крок 1» **наказом по Університету** допускаються студенти лише за умови відсутності заборгованості з виконання навчального плану та навчальних програм, зокрема з дисциплін «Крок 1» за відповідною спеціальністю.

6.2. Студенти, які не були допущені до іспиту у зв'язку з невиконанням навчального плану, вважаються такими, що не з'явились на іспит без поважної причини. Вони отримують результат «0», і цей результат

зараховується як перша (друга/третя) спроба скласти ліцензійний іспит. Такі студенти не мають права на додаткові складання іспиту «Крок 1».

6.3. Після ліквідації заборгованості у належний термін, допуск студентів, зазначених у попередньому пункті, до іспиту «Крок 1» оформляється окремим наказом по ВНЗ, копія якого передається у ЦТ для оформлення та подальшого складання ліцензійного іспиту у терміни, визначені цим Центром.

6.4. До складання іспиту «Крок 2», як складової державної атестації, наказом Університету допускаються студенти лише за умови відсутності заборгованості з виконання навчального плану додипломного навчання за відповідною спеціальністю та наявності сертифікатів про складання ліцензійного іспиту «Крок 1».

6.5. Студенти, які поновленні на навчання відповідно до чинної нормативної бази та мають складати ліцензійний іспит «Крок» як академічну заборгованість, повинні бути зареєстровані у ЦТ відповідно до п.4 «Порядку». Наказ про зарахування таких студентів до ВНЗ має бути наданий до ЦТ разом з їх реєстраційними даними.

6.6. Відсутні на іспиті студенти під час його проведення, отримують результат «0», який враховується у загальний результат ВНЗ та студенту, як перша (друга/третя) спроба скласти ліцензійний іспит.

6.7. Такі студенти впродовж 3 днів після іспиту мають подати до ЦТ документи, що підтверджують причину відсутності.

6.8. Документом для студентів, що підтверджує поважну причину, є довідка про стан здоров'я зі студентської поліклініки, оформлена відповідно до чинного «Порядку» (п. 5.7, абзац 3).

6.9. Студентам, які впродовж 3 днів надали належну довідку, результат «0» скасовується та їм надається можливість скласти ліцензійний іспит «Крок» у термін, визначений ЦТ.

6.10. Студенти, які з поважних причин не можуть проходити тестування за графіком у загальній аудиторії за станом здоров'я, що підтверджується належним чином та листом ВНЗ за підписом ректора або проректора, завіреного печаткою, можуть складати іспит у лікарні у день іспиту або у ЦТ за індивідуальним графіком. Про індивідуальне складання іспиту оформлюється Акт відповідної форми.

6.11. Для студентів з особливими потребами можливо створення особливих умов для складання ліцензійного іспиту. Умови складання ліцензійного іспиту визначаються індивідуально для кожного студента окремо, залежно від характеру обмежень та стану здоров'я на момент проведення іспиту, що підтверджено документально.

7. Анулювання та скасування результатів ліцензійних іспитів відбувається у випадках:

- виявлення під час іспиту у студента або на його робочому місці будь-яких технічних засобів зв'язку, пристроїв зчитування, обробки,

збереження, відтворення інформації, друкованих або рукописних матеріалів, що не передбачені процедурою тестування;

- виконання тесту не на робочому місці, визначеному представником ЦТ;
- виконання тесту іншою особою;
- спілкування в процесі роботи над тестом з іншими студентами;
- списування відповідей на тестові завдання в іншого студента;
- пошкодження бланків відповідей студента, що унеможлиблює їх автоматизовану обробку;
- неповернення бланків відповідей особам, які проводять тестування, після завершення часу, відведеного для виконання тесту.

А також:

- при порушенні «Порядку» проведення іспиту представник ЦТ може припинити складання іспиту для студента у випадках визначених п. 2.4, п. 2.5, п. 7.11, п. 7.12.

8. Перескладання та повторне складання ліцензійних іспитів

8.1. Студентам, які одержали незадовільну оцінку на тестовому екзамені «Крок 1», дозволяється його повторне перескладання не більше двох разів впродовж поточного семестру;

8.2. Перескладання ліцензійного іспиту проводиться не раніше ніж через тиждень після оголошення результатів іспиту. Дати перескладання ліцензійного іспиту повідомляються до Університету відповідним листом. Декан організовує підготовку студента до перескладання та повідомляє про дату та місце перескладання під особистий підпис студента;

8.3. Студенти, які тричі отримали оцінку «не склав» під час складання та двох перескладань ліцензійного іспиту, відраховуються з Університету;

8.4. Студенти, які одержали оцінку «не склав» на тестовому екзамені «Крок 2», можуть повторно його скласти один раз не раніше ніж через рік протягом трьох років;

8.5. Студент, який не склав стандартизований тестовий державний іспит «Крок 2» під час повторного складання, не допускається до подальших його перескладань без проходження повторного навчання на випускному курсі.

9. Джерела тестових завдань, які можуть бути використані для підготовки студентів до ліцензійних іспитів

«Крок1»:

- Збірник завдань для підготовки до тестового екзамену з природничо-наукових дисциплін «Крок 1. Загальна лікарська підготовка». За редакцією В.Ф.Москаленка, О.П.Волосовця, І.Є.Булах

та ін. – Київ: Медицина, 2004.- 368 с. *(Для студентів медичних та медико-психологічного факультетів)*;

- Збірник завдань для підготовки до тестового екзамену з природничо-наукових дисциплін «Крок 1. Стоматологія». За редакцією В.Ф. Москаленка, О.П.Волосовця, І.Є.Булах та ін. – Київ: Медицина, 2004. – 312 с. *(Для студентів стоматологічного факультету)*;
- Збірники тестових завдань для складання ліцензійного іспиту «Крок 1. Загальна лікарська підготовка» (екзаменаційні буклети) попередніх років (на паперовому та електронному носіях). *(Для студентів медичних та медико-психологічного факультетів)*;
- Збірники тестових завдань для складання ліцензійного іспиту «Крок 1. Стоматологія» (екзаменаційні буклети) попередніх років (на паперовому та електронному носіях) *(Для студентів стоматологічного факультету)*;
- Збірники тестових завдань для складання ліцензійного іспиту «Крок 1. Фармація» (екзаменаційні буклети) попередніх років (на паперовому та електронному носіях). *(Для студентів фармацевтичного факультету за спеціальностями: «фармація», «технології парфумерно-косметичних засобів»)*;
- Інформаційні банки тестових завдань Центру тестування до зазначених вище ліцензійних іспитів.

Збірники тестових завдань (абзаци 1,2) є в бібліотеці Університету, екзаменаційні буклети минулих років (абзаци 3,4,5) на паперових та електронних носіях – у бібліотеці, деканатах, навчально-методичному відділі, інформаційні банки тестових завдань Центру тестування (абзац 6) – в комп'ютерних класах факультетів і у деканатах.

«Крок 2»:

- Збірник завдань для підготовки до тестового екзамену з професійно орієнтованих дисциплін «Крок 2. Загальна лікарська підготовка». За редакцією В.Ф.Москаленка, О.П.Волосовця, О.П. Яворовського, та ін. – Вінниця: Нова книга, 2005.- частина I-940 с, частина II – 404 с. *(Для студентів медичних та медико-психологічного факультетів)*;
- Збірник тестових завдань до державних випробувань (гігієна, соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я). За редакцією В.Ф. Москаленка, В.Г. Бардова, О.П. Яворовського. – Вінниця: Нова книга, 2012. – 200с.;
- Збірник завдань для підготовки до тестового екзамену: зі стоматологічних дисциплін «Крок 2. Стоматологія». За редакцією В.Ф. Москаленка, О.П.Волосовця, О.П.Яворовського, та ін. – Київ: Здоров'я, 2005. – 404 с. *(Для студентів стоматологічного факультету)*;

- Збірники тестових завдань для складання ліцензійного іспиту «Крок 2. Загальна лікарська підготовка» (екзаменаційні буклети) попередніх років (на паперовому та електронному носіях). *Для студентів медичних факультетів*;
- Збірники тестових завдань для складання ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматологія» (екзаменаційні буклети) попередніх років (на паперовому та електронному носіях). *Для студентів стоматологічного факультету*;
- Збірники тестових завдань для складання ліцензійного іспиту «Крок 2. Фармація» (екзаменаційні буклети) попередніх років (на паперовому та електронному носіях). *Для студентів фармацевтичного факультету*;
- Збірники тестових завдань для складання ліцензійного іспиту «Крок 2. Медична психологія» (екзаменаційні буклети) попередніх років (на паперовому та електронному носіях). *Для студентів медико-психологічного факультету*;
- Інформаційні банки тестових завдань Центру тестування до зазначених вище ліцензійних іспитів.

Збірники тестових завдань (абзаци 1,2,3) є в бібліотеці НМУ, екзаменаційні буклети (абзаци 4,5,6,7) – у бібліотеці, деканатах, навчально-методичному відділі, інформаційні банки тестових завдань Центру тестування (абзац 8) – комп'ютерних класах факультетів і у деканатах.

10. Рекомендації для студентів, щодо ефективної підготовки до ліцензійних іспитів

10.1. Важливо усвідомити, що підготовка студента до ліцензійних іспитів «Крок 1» і «Крок 2» як незалежного оцінювання МОЗ України якості освітньо-виховного процесу в Університеті, розпочинається з першого дня навчання на першому курсі і завершується на випускному курсі готовністю до державної атестації.

10.2. Не пропускати навчальні заняття (лекції, практичні), регулярно готуватись до кожного практичного навчального заняття відповідно до контрольних питань методичних рекомендацій; використовувати у підготовці до навчальних занять та підсумкового модульного контролю (ПМК) збірники та тематичні переліки тестових завдань з навчальних дисциплін для самоконтролю.

10.3. Своєчасно ліквідувати пропуски навчальних занять, оцінки «незадовільно» з поточного контролю, якщо такі є.

10.4. Відвідувати консультації викладачів кафедр і передмодульні консультації.

10.5. Отримати для особистого користування в бібліотеці та у відповідних деканатах рекомендовані вище джерела тестових завдань на паперових і електронних носіях.

10.6. Готуватись до підсумкового модульного контролю упродовж вивчення дисципліни:

- ознайомитись з переліком теоретичних питань і практичних навичок, які контролюються на ПМК (на стенді кафедри, у викладача академічної групи; доцільно взяти їх електронні варіанти на кафедрі на початку вивчення дисципліни);
- не відкладати підготовку до ПМК на останні дні перед контролем, готуватись за питаннями ПМК упродовж вивчення дисципліни;
- своєчасно у встановлені терміни складати і перескладати заліки, ПМК – з метою отримання позитивної оцінки з дисциплін для допуску до ліцензійних іспитів «Крок»;
- звернути особливу увагу на вивчення тих дисциплін, які є складовими ліцензійних іспитів з відповідної спеціальності (див. перелік у розділі 2), що дозволить бути допущеним до складання іспитів «Крок» і підвищить ймовірність отримання оцінки «склав» з високим відсотком правильних відповідей.

10.7. В підготовці до ректорського претестування та під час наступних претестувань у міжкафедральних комп'ютерних класах використовувати програмний комплекс **Test Shell Office 6.0** (див. додаток 1.). Це дозволить цілеспрямовано працювати з тестовими завданнями, визначати відсоток правильних відповідей, аналізувати помилки з метою отримання під час претестування як допуску до ліцензійного іспиту результату: не менше 80% правильних відповідей.

10.8. Підготовка до іспитів «Крок» – не лише контроль та самоконтроль готовності у комп'ютерних класах, а і повторення навчального матеріалу з дисциплін, які є складовими цих іспитів і обов'язкове відвідування настановчих лекцій. Всі підручники і посібники з цих дисциплін наявні в читальних залах університету (вул. Зоологічна, 1 та просп. Перемоги, 34, морфологічний корпус, 2 поверх) та в читальних залах гуртожитків.

10.9. Нормою освітнього процесу є також самотестування студентів під час самопідготовки з використанням індивідуальних комп'ютерів.

11. Завдання завідувачів та викладачів кафедр щодо ефективної підготовки студентів до ліцензійних іспитів

Завідувач кафедри несе відповідальність за якість організації навчально-виховного процесу на кафедрі, його відповідність чинним нормативно-правовим документам, за організацію підготовки та результати складання студентами ліцензійних іспитів «Крок»:

11.1. Забезпечує упровадження на кафедрі **студенто-центрованого підходу** в організації навчального процесу, орієнтацію навчальних програм на **результати навчання**: що має знати, аналізувати, розуміти та бути здатним виконувати студент після завершення вивчення навчальної

дисципліни. Успішне оцінювання результатів навчання на кафедрі є передумовою присвоєння кредитів особі, яка навчається.

11.2. Організує розробку робочих навчальних програм, навчального та методичного забезпечення, методик оцінювання, орієнтованих на формування загальних (універсальних) та спеціальних (професійних) компетенцій під час вивчення дисципліни.

11.3. Забезпечує використання на кафедрі адекватних цілям навчання методів оцінювання успішності, які дозволяють: визначити рівень досягнення студентами запланованих результатів навчання, сприяють підвищенню мотивації та ефективності навчання.

Доцільно надавати перевагу під час навчальних занять стандартизованим методикам оцінювання знань, розуміння, умінь та навичок студентів.

11.4. Поряд з іншими методиками, забезпечує використання для оцінювання успішності студентів на кожному занятті 10-20 тестових завдань багато- вибіркового типу – формату А (ТЗ з однією правильною відповіддю) як важливої складової стандартизованого контролю, що піддається вимірюванню.

11.5. Вважати обов'язковою складовою методичного забезпечення кафедри наявність тестових завдань за темами навчальних занять та під час підсумкового модульного контролю з інформаційного банку та електронних буклетів попередніх років (2003-2013р.р.) Центру тестування і тестових завдань, створених науково-педагогічними працівниками кафедри, які відповідають вимогам валідності та надійності.

11.6. Позитивну оцінку за результатами тестування на практичних (семінарських) заняттях студент може отримати за умови 80% правильних відповідей, під час ПМК – 90% правильних відповідей.

11.7. Після складання студентами ліцензійного інтегрованого іспиту завідувачі кафедр, дисципліни яких входять до ЛПІ «Крок 1» або «Крок 2» на сайті ЦТ знайомляться з «Аналітичною довідкою до результатів складання ліцензійного іспиту Крок 2. Загальна лікарська підготовка», забезпечує проведення аналізу результатів складання іспиту студентами Університету – громадянами України та іноземними громадянами за субтестами (1 та 2 осі), з результатами складання студентами академічних груп, виявлення недоліків, визначення викладачів, студенти яких мають найкращі та найгірші результати, створюють план заходів з удосконалення роботи кафедри щодо підготовки студентів до ліцензійних іспитів «Крок».

11.8. Організує проведення передекзаменаційних консультацій з навчальних дисциплін найбільш кваліфікованими викладачами, навчальний матеріал яких є складовою структури ліцензійних іспитів «Крок».

11.9. Організує читання настановчих лекцій в тому числі – завідувачами кафедр з основних тем, передбачених структурою змісту ліцензійних іспитів «Крок» за графіком читання лекцій, погодженим з деканами факультетів. Графіки читання лекцій надаються до навчально-методичного відділу.

11.10. Надає пропозиції навчально-методичному відділу Університету та деканату щодо покращення підготовки до ліцензійних іспитів «Крок».

12. Робота деканатів щодо ефективної підготовки студентів до ліцензійних іспитів «Крок»

12.1. Декан несе відповідальність перед керівництвом Університету за якість організації навчально-виховного процесу на факультеті, якість підготовки та результати складання студентами факультету ліцензійних іспитів «Крок» і виконує такі функції:

- Здійснює контроль кафедр, які підпорядковані відповідним факультетам на якість організації навчально-виховного процесу, в тому числі й підготовки до ліцензійних іспитів «Крок».
- На Вчених радах відповідних факультетів, на старостатах, виробничих зборах із студентами та викладачами кафедр організує обговорення питань успішності і трудової дисципліни студентів, в тому числі і підготовки до складання та результатів ліцензійних іспитів «Крок» за матеріалами Аналітичних довідок Центру тестування.
- Надає можливість студентам ознайомитись із «Порядком проведення ліцензійних іспитів» погодженого 29.04.2013 р. з МОЗ України.
- Ознайомлює студентів з регламентом та процедурою проведення ліцензійних іспитів «Крок» відповідно до «Порядку».
- Організує проведення ректорського тестування та подальших претестувань студентів факультету для підготовки до ліцензійних іспитів «Крок» в комп'ютерних класах відповідних факультетів.
- Формує після ректорського претестування студентів «групу ризику» (студенти які набрали <70% правильних відповідей). Скласти для «групи ризику» окремий додатковий графік підготовки студентів в комп'ютерних класах факультету.
- Разом із завідувачами кафедр організовує читання настановчих лекцій з дисциплін, які входять до структури ліцензійних іспитів «Крок».
- Залучає до організаційної роботи з підготовки до ліцензійних іспитів «Крок» органи студентського самоврядування факультетів: старост курсів, потоків, академічних груп.
- Регулярно, раз в місяць, доповідає на ректоратах про результати підготовки та складання студентами факультету ліцензійних іспитів «Крок».

13. Претестування як ректорські зрізи знань студентів з навчальних дисциплін – складових ліцензійних іспитів «Крок» (далі – ректорські зрізи знань)

Ректорські зрізи знань проводиться з метою стандартизованого оцінювання якості організації навчального процесу на кафедрах Університету, в тому числі з підготовки студентів до складання ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок», як важливої складової рейтингу вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів України.

Претестування проводиться у формі комп'ютерного тестування у міжкафедральних класах університету. Загальна кількість тестів в електронному буклеті для ректорських зрізів – 200 тестових завдань формату А; варіанти яких визначаються у програмі **Test Shell Office 6.0** з інформаційних банків тестових завдань Центру тестування та електронних збірників тестових завдань (екзаменаційні буклети) попередніх років для складання ліцензійних іспитів за відповідними спеціальностями.

Результати **ректорських зрізів знань** у формі претестування свідчать про відповідність нормативним вимогам рівня організації навчального процесу на кафедрах, про рівень організаційної і виховної роботи відповідних деканатів і враховуються при підведенні щорічного підсумкового рейтингу кафедр та факультетів університету.

На основі результатів претестування створюються «групи ризику» на факультетах, в які входять студенти, що набрали менше 70% правильних відповідей. З цим контингентом студентів проводяться додаткові заняття в комп'ютерних класах за додатковим розкладом, затвердженим деканом факультету та із залученням викладачів профільних кафедр.

Декани факультетів звертають особливу увагу на групи студентів, що набирають найменший відсоток правильних відповідей і вживають відповідних заходів до викладачів кафедр та старост академічних груп (запровадження «штрафних санкцій»: повторне проходження ФІК, розформування груп, зміна старост груп).

Результати претестування (вище 80% правильних відповідей) враховуються деканами факультетів як додаткові бали під час рейтингової оцінки діяльності студента за відповідний рік.

Результати ректорського претестування обговорюються на циклових методичних комісіях, на Вчених радах факультетів з винесенням відповідних рішень та рекомендацій, коректив в організацію навчального процесу.

Додаток 1. Короткий опис універсальної комп'ютерної тестової системи «TestShell Office 6.0»

«TestShell Office 6.0» – універсальна тестова система, призначена для створення різних тестів, проведення тестування й обробки результатів.

Тестова система може працювати у п'яти режимах роботи:

А. Екзаменаційний режим без показу правильності зробленого вибору. Після вибору студентом відповіді відбувається перехід до наступного ТЗ без інформування про те, чи була його відповідь на попереднє ТЗ вірною.

В. Екзаменаційний режим з показом правильності зробленого вибору. Перед переходом до наступного тестового завдання в діалоговому вікні показується інформація: правильна відповідь, неправильна або неповна відповідь.

С. Режим навчання 1. У цьому режимі весь процес тестування проходить аналогічно екзаменаційному режиму з показом правильності відповідей, *але:* якщо була дана вірна відповідь, діалогове вікно не показується, у випадку невірної або неповної відповіді показується повідомлення з вірною відповіддю.

Д. Режим навчання 2. У цьому режимі правильні варіанти позначаються зірочкою.

Е. Режим навчання зі збереженням результатів. Цей режим може бути використаний разом з *режимом навчання 1 або 2*. При включенні даного режиму студент одержує можливість вивчити тест із великою кількістю ТЗ за кілька сеансів (при повторному тестуванні система пропонує лише ті ТЗ, на які при попередній роботі були дані неправильні відповіді, а також нові ТЗ).

У всіх режимах відбувається випадкова вибірка певної кількості ТЗ із тестового файлу. Варіанти відповідей також можуть бути перемішані, що істотно затрудняє підказки при проходженні тесту.

Система здійснює статистичну обробку результатів тестування і зберігає їх, у тому числі інформацію про роботу кожного студента (загальна кількість ТЗ; кількість правильних та неправильних відповідей, їх відсоток).

Після закінчення роботи студента на екрані з'являється інформація про її результати – відсоток правильних відповідей та оцінка за 5-бальною шкалою.

У випадку, якщо робота студента завершується внаслідок закінчення часу, відведеного на тестування, на екрані монітора з'являється таймер. ТЗ, на які студент не встиг дати відповідь, оцінюються як такі, на які дано неправильні відповіді.

Таким чином, крім зазначених вище функцій, тестова система «**Test Shell Office 6.0**» дозволяє студенту підготуватись до виконання вимог Центру тестування щодо тривалості тестування – 1 хвилина на 1 тестове завдання.